

Παρουσίαση του νέου βιβλίου της επικ.καθηγήτριας Αμαλίας Κωτσάκη

Η ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ Ι ΑΘΗΝΑ 1843-2014 Πόλη, Πολιτική, Αρχιτεκτονική

Την Τετάρτη 10 Μαΐου 2017 παρουσιάστηκε με επιτυχία το νέο βιβλίο της Αμαλίας Κωτσάκη, επικ.καθηγήτριας της Σχολής Αρχιτεκτόνων μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης με τίτλο:

Η ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ- ΑΘΗΝΑ 1843-2014 - Πόλη, Πολιτική, Αρχιτεκτονική.

Για το βιβλίο μίλησαν διακεκριμένες προσωπικότητες:

- **Μιχάλης Σταθόπουλος**, Επίτιμος Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ακαδημαϊκός
- **Παναγιώτης Τουρνικιώτης**, Καθηγητής Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου
- **Θεόδωρος Φορτσάκης**, Καθηγητής και τ. Πρύτανης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Βουλευτής Επικρατείας
- **Αμαλία Κωτσάκη**, συγγραφέας του βιβλίου.

Τον συντονισμό είχε ο **Αθανάσιος Ράντος**, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ενώ την εκδήλωση χαιρέτησε ο κ. **Ευθύμιος Αντωνόπουλος**, Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η παρουσίαση οργανώθηκε από την Ένωση Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας η οποία έθεσε την εκδήλωση υπό την αιγίδα της και πραγματοποιήθηκε με πλήθος κόσμου στη Στοά του βιβλίου, Αρσάκειο Μέγαρο στην Αθήνα.

Αμαλία Κωτσάκη

Η ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αθήνα 1834-2014

Πόλη - Πολιτική - Αρχιτεκτονική

Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Μαυρομιχάλη 23, Αθήνα, σελίδες 246

Η ευπρεπής στέγαση της Δικαιοσύνης στην ελληνική πρωτεύουσα υπήρξε διακαής πόθος κυβερνήσεων, δικηγόρων και πολιτών από ιδρύσεως του ελληνικού Κράτους μέχρι τις μέρες μας. Το Δικαστικό Μέγαρο Αθηνών, δημόσιο κτήριο πνοής, στη μακρά και περιπετειώδη ιστορία του, συχνά υπήρξε σημείο συνάντησης πολιτικών φιλοδοξιών και αρχιτεκτονικών οραμάτων. Ηγετικές μορφές της πολιτικής σκηνής στην Ελλάδα και ορισμένοι από τους πλέον διακεκριμένους Έλληνες αρχιτέκτονες δίνουν με τη συμβολή και το έργο τους αφορμή να διερευνηθεί η σχέση εξουσίας - πολιτικής και αρχιτεκτονικής με άρμα το Δικαστικό μέγαρο Αθηνών, το δημόσιο κτήριο με τον σημαντικότερο αστικό συμβολισμό, του υπέρτατου θεσμού της Δικαιοσύνης.

Το παραπάνω μερίζονος σημασίας θέμα πραγματεύεται η συγγραφέας στον ανά χείρας τόμο με τίτλο: «Η στέγαση της Δικαιοσύνης - Αθήνα 1874-2014 - Πόλη - Πολιτική - Αρχιτεκτονική», ο οποίος αποτελεί προϊόν αρχειακής έρευνας σε πάνω από 30 αρχεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ουσιαστικά πρόκειται για την Ιστορία της Πόλης των Αθηνων με πρίσμα θέασης την αστική παρουσία του θεσμού της Δικαιοσύνης.

Το βιβλίο αναπτύσσεται **σε τέσσερα μέρη**. Στο **Πρώτο μέρος 1828-1881**, από την Αντιβασιλεία μέχρι την ενεργό συμμετοχή του Χαρ. Τρικούπη, διερευνώνται οι απαρχές του ζητήματος με τη μετατροπή εκκλησιών για τη στέγαση των Δικαστηρίων της ελληνικής πρωτεύουσας, όπου συμβάλλει ο διακεκριμένος αρχιτέκτων Χριστιανός Χάνσεν και εκπονείται το πρώτο σχέδιο για το Δικαστικό Μέγαρο Αθηνών.

Στο **Δεύτερο μέρος 1881-1910**, διερευνάται το Δικαστικό Μέγαρο Αθηνών στο πλαίσιο των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων του Χαρ. Τρικούπη με τον διάσημο αρχιτέκτονα Ερνέστο Τσίλλερ σε ρόλο πρωταγωνιστικό να εκπονεί σειρά σχεδίων για το εν λόγω Μέγαρο. Ακολουθεί ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός του 1900, όπου και η πρώτη εμφάνιση του αρχιτέκτονα Αλέξανδρου Νικολούδη.

Στο **Τρίτο μέρος 1910-1932**, το Δικαστικό Μέγαρο Αθηνών μελετάται ως σύμβολο του βενιζελικού οράματος για το Κράτος Δικαίου. Περιλαμβάνεται ο διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός της πρώτης βενιζελικής κυβέρνησης του 1910 καθώς και τα ουτοπικά σχέδια για το Δικαστικό Μέγαρο στη θέση Μακρυγιάννη με αξιωμαμόνευτη την εμμονή του Ελευθερίου Βενιζέλου και την αντιπαράθεση του 1930.

Στο **Τέταρτο μέρος 1932 έως σήμερα**, εξετάζεται η μεταπολεμική εξέλιξη του θέματος, αφού μεσολάβησει η ζωογόνηση του ζητήματος από τη μεταξική δικτατορία, το 1938. Με το πρώτο μεταπολεμικό ενδιαφέρον για τη στέγαση της Δικαιοσύνης στην Αθήνα αναδύεται η πολεοδομική διάσταση του προβλήματος η οποία τελικά αποδεικνύεται καταλυτικής σημασίας και καθοδηγεί τις πραγματιστικές προσεγγίσεις της πρώτης κυβέρνησης του Κωνσταντίνου Καραμανλή, το 1950-51. Επί δέκα ολόκληρα χρόνια αναπτύσσεται σχετικός προβληματισμός με άξονα το πολεοδομικό πρόβλημα των Αθηνών και την αντιμετώπιση του Δικαστικού Μεγάρου Αθηνών ως μοχλού για την αντιμετώπισή του. Η οριστικοποίηση της θέσης του Μεγάρου στις φυλακές Αβέρωφ, το 1962, θα καταφέρει να επικρατήσει εν μέσω σοβαρών διαφωνιών, όπως και τα αποτελέσματα του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού του 1968 που προκηρύχθηκε από τους πρωτεργάτες της απριλιανής δικτατορίας οι οποίοι έμελλε να είναι και εκείνοι που θα θεμελιώναν το έργο. Οι συνεχείς όμως μεταβολές στις δικαστικές ανάγκες της ελληνικής πρωτεύουσας επέβαλαν την αποτίμηση του εγχειρήματος πριν την ολοκλήρωση του συγκροτήματος στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας. Η «λύση» της «Ευελπίδων» προβλήθηκε ως μονόδρομος και μαζί με τις επιλογές για τη στέγαση των λοιπών δικαστηρίων εκτός του συγκροτήματος της Αλεξάνδρας, εκτιμήθηκε ότι άλλαξε επί της ουσίας τον τρόπο άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος και οδήγησε στη σημερινή διευθέτηση της στέγασης της Δικαιοσύνης στην ελληνική πρωτεύουσα.

Το βιβλίο ολοκληρώνεται με **επίμετρο** όπου ερμηνεύονται οι κορυφώσεις του ενδιαφέροντος για το ζήτημα, αναδεικνύονται οι μοχλοί της προώθησής του, διερευνώνται οι αντικατοπτρισμοί των αντιλήψεων περί δικαιοσύνης στη θέση και την αρχιτεκτονική του Μεγάρου, η περιπλάνησή του στον αστικό ιστό των Αθηνών, οι αρχιτεκτονικές επιλογές, οι πρωταγωνιστές αρχιτέκτονες και τέλος, η διαρκής ματαίωση των υψηλών προσδοκιών με αναπόφευκτη την καταφυγή σε εκ των ενόντων λύσεις. Η έκδοση περιλαμβάνει σπάνιο εικονογραφικό υλικό συχνά μεγάλης εικαστικής αξίας προερχόμενο από δυσπρόσιτα αρχεία και απευθύνεται σε αρχιτέκτονες, πολεοδόμους, νομικούς, αθηναϊολάτρες, ιστορικούς αλλά και ευρύτερο ενδιαφερόμενο κοινό.

